

Stjórin í fyrsta føroyska oljufelagnum:

Skeivt at brúka oljuvunnuna til bygdamenning

–Politikarar eiga ikki frammanundan at áleggja oljufeløgum at brúka ávísar havnir í Føroyum, sigur Olaf Olsen

ÁKI BERTHOLDSEN

Politikarar eiga ikki at blanda seg upp, hvar í Føroyum, olju- og útgerðarhavnir skulu vera.

Olaf Olsen, vinnulívsmaður er ikki í va.

Sjálvur er stjórnari í Koluni, sum var fyrsta oljufelag, sum varð stovnað í Føroyum, umframt nevndarlímur í Føroya Kolvetni.

Kolan varð stovnað fyrst í nítíðarunum og hevur verið virkin síðani, hóast ikki so nógv hevur verið at hoyrt til felagið.

Og nú kjakið hevur tikið seg upp, um, hvar í Føroyum oljuhavnir skulu vera, hava vit spurt Olaf Olsen, hvønn leiklut hann heldur, at politikarar eiga at hava í hesum sambandinum.

Hann er púra sannfórður um, at hetta er ein spurningur, sum politikarar ikki eiga at leggja seg út í.

Olaf Olsen sigur, at hetta

er ein spurningur, sum vinnan sjálf eigur at finna útav.

–Tað er ógvuliga óheppið, um politikarar í Føroyum frammanundan seta oljufeløgum treytir fyri, hvar tey skulu verða.

– Hava oljufeløg hug til at leggja sitt virksemi í ávísu plássu, hví í verðini skulu so politikarar hava nakað imóti tí?, spyr hann.

Minnir um frihavnirnar
Olaf Olsen sigur, at eftir hansara tykki, eiga landsins myndugleikar at fara fram uppá sama máta í hesum málinum, sum farið varð fram, tá ið talan var um at gera frihavnir í Føroyum seinast í áttatiárunum.

– Kjakið nú minnir ikki sørt um kjakið um frihavnirnar, tí tá vóru tað eisini mong sum hildu, at politikarar skuldu gera av, hvar tær skuldu vera.

– Málið var gjølla viðgjørt, men politiska niður-

stoðan var, at politikarar áttu ikki at leggja seg út í, hvar frihavnir skuldu vera.

–Tí vildi onkur gera frihavn á ávísu plássu, so var ongin orsök hjá politikarum at siga nei.

Olaf Olsen sigur, at tað er so ein heilt onnur søga, at ongar frihavnir komu.

– Men málið um oljuhavnir líkist nógv málinum um frihavnir, og tað rætta er nú, eins og tá, at politikarar halda fingrarnar burtur.

Stjórnin í Koluni sigur, at skal málið avgerast politiskt, fer tað bara at fara til eitt eljustríð.

– Og tað hava so nógv av í politikki frammanundan, at tað er ongin grund til at leita eftir meiri stríði.

Ímóti rákinum

Men hann heldur eisini, at, at tað er eisini ímóti tíðarandanum at taka politiskar avgerðir um, hvar oljuhavnir

– Skulu politikarar avgera, hvar oljuhavnir skulu vera, fer tað at fara til eitt eljustríð, og tað er nógv mikið av í politikki frammanundan, sigur Olaf Olsen, vinnulívsmaður, og stjórnari í fyrsta, føroyska oljufelagnum, Koluni, og nevndarlímur í Føroya Kolvetni

ir skulu vera.

– Politiska rákið gongur ímóti størri og størri frælsi.

– Og tí er tað beinleiðis í andsøgn við tað, at seta oljuvinnuni avmarkingar við at áseta, hvaðani hon skal reka sitt virksemi. Tí vinnan er sjálf før fyri at finna útav, hvar oljuhavnir liggur best fyri.

Ongin vandi

Tá ið kolvetnislógir var fyrri, legði lögtingið stóran dent á, at tað mátti forðast fyri, at kommunur fóru undir fløgur til eina vinnu, sum onangtíð kom. Eitt nú ræddust tingmenn, at vit skuldu

enda í somu støðu, sum í Noregi, har fleiri kommunur gjørdi fløgur, tí tey vøntaðu at fáa ein bita av oljuvinnuna. Men tey finga onga oljuvinnu og finga onki burtúr fløgum, uttan eina velduga skuld.

Og fyrri at sleppa undan somu lagnu, skuldi tað frammanundan verða gjørt av politiskt, hvar oljuhavnir skulu vera.

Men hetta heldur Olaf Olsen yvirhøvur ikki er nakar trupulleiki.

– Tað eru ikki serliga stórar fløgur gjørdar í oljuvinnuna enn. Og tað er neyvan nakar so ábyrgdarleysur, at hann fer at gera fløgur í nakað, sum kanska fer at koma.

– Men skuldi tað hent, hevur landsstýrið eitt effektivt kommunalt eftirlit, sum skal goðkenna allar kommunalar fløgur.

– Og landsstýrið fer neyvan at goðkenna, at kommunur gera ábyrgdarleysar fløgur í oljuvinnuna, sigur Olaf Olsen

Óhóskandi at brúka til bygdamenning

Men er tað ikki rætt at landsstýrið og lögting brúka oljuvinnuna sum ein partur av eini lánsetlan fyri at menna ávís øki í landinum?

– Eg haldi, at oljuvinnan er óhóskandi at brúka til bygdamenning.

– Skulu vit tosa um bygdamenning, er fremsta uppgávan hjá politikarum at skapa karmarnar, eitt nú við góðari samferðslu, flutningsstøði, har tað er neyðugt o.s.fr.

– Og so skal vinnan skipa seg sjálf undir teimum karmum, sum eru. Hinvegin hevði neyvan nakar lagt nakað umfatandi vinnuligt virksemi í einum útjødara, bara tí at onkur stuðul ger, at tað nú ber til.

– Og tað eiga vit heldur ikki at geva við oljuvinnuna.

Olaf Olsen áðanar, at oljuvinnan ferir nógv virksemi við sær.

Og tí áðanar hann eisini, at tað kann gera sitt til at seta ov nógv ferð á búskapin, ikki minst í miðstaðarókinum, har búskapurin er við at verða nakað heitur frammanundan.

– Men hinvegin, so ferir oljuvinnan nógv virksemi við sær, hvar hon so er.

– Og hon fer at hita búskapin í tí økinum har hon leggur seg, hvar tað so verður.

Nú hevur Olaf Olsen havt fingurin á pulsinum í oljuvinnuni í nøkur ár.

Hvar heldur hann, at ein oljuhavn í Føroyum liggur best fyri?

– Tað er ringt at siga, tí tað veldst alt um, hvat oljufeløgini leggja dent á.

– Verður oljuvinnan sunnanfyri Føroyar, er lítið at ivast í, at Suðuroyggin liggur væl fyri.

– Men annars dregur miðstaðarókið altíð, tí eitt øki, har nógv virksemi er frammanundan, dregur meiri virksemi afturat sær.

– Tó haldi eg, at búskaparlíga hevði tað verið best fyri samfelagið, um hon endaði onkra aðrastaðni enn í Havn.

Annars vísir hann á, at hvørja ferð, at okkurt stórt tiltak er, verður Skálafjørðurin valdur. Eitt nú var hann flotastøð undir krígunum, og har eru eisini stórar oljugoymslur.

– Skálafjørðurin er mitt í landinum, hann er kyrrur og har hann mest út fyri minst pening.

Olaf Olsen sigur, at hann veit ov lítið um málið til at hann kann siga, hvat oljuvinnan sjálf leggur størstan dentin á. Men tað hann veit, leggja feløgini stóran dent á at vera tætt við umsitingina í landinum. Dentur verður eisini lagdur á, at tað ber til at fáa tær tænastur, hon hevur brúk fyri.

– Men tað er eisini týðiligt, at siglingstíðin hevur sera nógv at siga fyri oljufeløgini, sigur Olaf Olsen.

Smáligur fiskiskapur

Tað hevur gingið illa hjá ídnaðarskipunum í seinastuni, men prísurin er áleið

ÁKI BERTHOLDSEN

Nýggi ídnaðarbáturin hjá gøtomonnum, Jupiter, hevur havt eina tunga byrjan.

Tí veðrið er ringt og fiskiskapurin vánaligur.

Men hetta er onki serstakt fyri Jupiter.

Tí tað gongur einki serligt hjá teimum føroysku ídnaðarskipunum í løtuni.

Tey flestu eru í svartkjaftinum undir Føroyum, men tað er lítið at fáa.

Atli Hansen, reiðari á Jupiter, sigur, at harumframt víðar tað sera illa, tað er illveður at kalla annaðhvønn dag.

Jupiter hevur roynt eystur úr Føroya Banka, men nú er hann vestanfyri Mykines.

Annars er avreiðingarprísurin hampiliga góður, hann hevur ligið upp ímóti 60 oyru fyri kilo.

Jupiter hevur verið til fiskiskap í ein mánaða nú, og hann hevur avreitt nakrar ferðir í Fuglafirði.

Men Atli Hansen er ikki

Nýggi Jupiter hevur riggað væl, men tað er bara alt ov lítið at fáa og veðrið er ringt

rættiliga greiður yvir, hvussu nógv hann hevur fingið.

Teir ætla at royna at vera í svartkjaftinum til jóla.

Men so verður vanligi mynstrið tikið uppafurt, tí tá fáa bátarnir fyrst at fiska makrel í ES sjógvi og síðani lodnu undir

Íslandi.

Annars er Atli Hansen vælnøgður við tann nýggja Jupiter, tí tekniskt hevur hann riggað væl